

Szeged és a szerzetesek

Szegeden – az 1550-es évek előtti időben – egy premontrei női monostor, egy domonkos és két ferences rendház működött. Ezek közül a török hódoltságot csak az **alsóvárosi ferences rendház** vészelte át. (Csanád Egyházmegye jubileumi évkönyve 1980, 25-26.o.)

A 18. sz-ban a ferencesek mellé jöttek a **piaristák** és a **minoriták**.

A 19. sz-ban két apácarend: 1854-ban a **vincés nővérek**, 1873-ban a **szegény iskolanővérek** kezdik meg munkájukat.

A 20. sz. második évtizede nem csak a háború sebeit hozta a városra, hanem iskolák, kórházak révén egymás után a szerzetesek házait is gyarapította.

1919-ben jöttek a **jezsuiták** (Madách u., Kálvária út, Bús páter u.);

1924-ben jelentek meg a **Néplányok** (Szent Ignác u.);

1925-ben a **Keresztény Iskolatestvérek** (házat 1936-ban létesítettek: Bérkert u. 8.);

1929-ben a **Keresztes Nővérek** (Harmat u.),

a **Domonkos 3. reguláris rendi nővérek** (Hóbiárt basa u.),

a **Szalvátor Nővérek** (Boros József u. és piaristák),

az **Isteni Megváltó Nővérek** (Belgyógyászati Klinika),

a **Szatmári Irgalmas Nővérek** (Sebészeti Klinika és Irgalomház);

1930-ban a **Legszentebb Üdvözítő Nővérei** (Gyermekgyógyászati Klinika, ők 1931. júniusában Budapestre távoztak),

a **Kalocsai Iskolanővérek** (Újszeged, Rókusi fekete földek);

1931-ben az **Annunciáta Nővérek** (Rókusi kórház);

1936-ban az **Orsolyita nővérek** (Kálvária sgt.);

1938-ban az **Unum Testvérek** (Szél u.);

1939-ben a **Szociális Testvérek Társasága** (Polgár u.);

1941-ben a **Lazarista atyák** v. Missziós Társulat (Baktói kertek),
az **Angolkisasszonyok** (Apáca u.) (kb. 1949-ig);

1948-ban a **Domonkos-Nővérek** (Madách u.);

1948 körül a **Viktima Nővérek** (Irgalomházban – rövid életű alakuló rend!)

JELMAGYARÁZAT:

- Szegeden 1950. aug. 4-én állami leltár szerint megszüntetett kápolnák (1-14. számozás)
- Egyéb kápolnák (15-21. számozás)

SZÁMMAGYARÁZAT:

1. Keresztes nővérek (Harmat u. 2.)
2. Ferences rendház (Mátyás tér 26.)
3. Iskolanővérek háza (Szentháromság u. 70-76.)
4. Unum Testvérek (Szél u. 3.)
5. Jezsuiták (Kálvária sgt. 1., ma: Bólyai u. 22.)
6. Szalvátor nővérek (Boross József u. 26.)
7. Szociális Testvérek (Polgár u. 29., ma: Gogol u. 31.)
8. Orsolyita nővérek (Kálvária sgt. 4.)
9. Jézus Szíve Néplányok (Szent Ignác u. 6., ma: Dáni u.)
10. Domonkos szemlélődő apácák (Madách u. 3.)
11. Minorita rendház (Munkácsy u. 9.)
12. Domonkos nővérek (reguláris) (Hóbiárt Basa u. 30.)
13. Kalocsai nővérek (Temesvári krt. 30.)
14. Iskolanővérek – Teréziánium (Radnai u. 46., ma: Bal faszor 6.)
15. Klebelsberg (Hattyas) telep – iskolakápolna (Zentai u.) – megszünt
16. Angolkisasszonyok (Apáca u. 4., megszünt kb. 1949-ben)
17. Sebészeti Klinika (Szatmári Irgalmas Nővérek, megszünt: valószínűleg 1949. okt. 20., Pécsi u. 6.); Belgyógyászati Klinika (Isteni Megváltó Nővérek, megszünt: 1950. máj. 13.)
18. Vincés nővérek (Moszkvai krt. 15., szegényház?)
19. Jezsuiták (Kálvária sgt. 39.) megszünt: 1950. június
20. Irgalomház (fogycatékos gyereketthon – Boromei Szt. Károly otthon, ma: Agyagos u. 45., kb. 1951-ig)
21. Keresztény Iskolatestvérek (Bérbert u. 8., megszünt: 1949. aug. 15.)

← a térképet készítette: Bohán Zoltán (Fokolár közösség)

Egyházüldöző rendeletek és elhurcolás – Szeged

A 20. század első felében 23 szerzetes közösség volt Szeged városában. 1949–1950-ben 20 szerzetesrendben kb. 540 szerzetes (140 férfi szerzetes és 400 apáca) élt.

Az 1948-tól kezdődő, majd egymást követő egyházüldöző rendeletek – csak Szegeden belül is – rengeteg szerzetes életét érintették, tették tönkre:

1948-ban az iskolák államosítása a piaristák, az iskolanővérek, az Orsolyita nővérek és az Angolkisasszonyok rendjét lehetetlenítette el;

1949. aug. 15-én: az Iskolatestvéreket a Bérkert utcából a ferencesekhez telepítik, okt. 20-án a Szatmári Irgalmas Nővéreket a sebészetről eltávolítják;

1950. máj. 13-án az Annunciáta Nővéreket a Rókusi-kórházból távolítják el;
az Isteni Megváltó Nővéreket pedig a belgyógyászati klinikáról (összesen kb. 66 ápolónővért);

jún. 9-10-én: kb. 20 ház szerzeteseit – 308 személyt – éjszaka szállítanak el bizonytalan helyre, azaz „elhurcolják”!

országos adatok

1950 nyarán országszerte elhurcolnak

jún. 9–10-én éjjel (péntek–szombat)

894 szerzetest (csak Szegedről 308 főt),

jún. 18–19-én éjjel (vasárnap–hétfő)

1074 szerzetest,

júl. 11–12-én éjjel (szerda–csütörtök)

299 szerzetest,

júl. 31–aug. 1-jén éjjel (hétfő–kedd)

661 szerzetest:

összesen 2928 szerzetest.